Nu te agita atît, lucrurile cele mai bune se petrec atunci cînd le astepți mai puțin. (Gabriel José García Márquez)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

16 aprilie 2010

Anul IX

nr. 13 (320)

8 pagini – 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Forme alternative de soluționare a litigiilor comerciale internaționale

pag. 3

Centrul de Justiție Comunitară – un sprijin pentru ex-deținuți

pag. 4

Anul 2010 va fi un an al crizelor sistemice, dar și al reformelor

pag. 5

Accidentul de la Smolensk, cel mai tragic eveniment din istoria postbelică

Accidentul de la Smolensk este cel mai tragic eveniment din istoria postbelică a Poloniei, în care au murit reprezentanții elitei politice, printre care se aflau și președintele Poloniei, Lech Kaczynski și soția sa Maria. Este o pierdere enormă pentru poporul polonez.

Astfel a comentat Martin Nosal, însărcinatul interimar cu afaceri al misiunii diplomatice, marți, 13 aprilie, în cadrul unui briefing organizat la Ambasada Poloniei la Chișinău, tragicul eveniment aviatic în care și-au pierdut viața 96 de persoane.

De asemenea, oficialul a mulțumit tuturor cetățenilor moldoveni pentru gestul de a depune flori la ambasadă și consulat, pentru mesajele emoționale din cartea de condoleanțe, pentru cuvintele de încurajare, expresiile de solidarizare cu familiile celor decedați pentru că „este un gest foarte important pentru noi în aceste momente tragice", a spus Nosal.

Diplomatul a precizat că în scurt timp, cărțile cu mesajele de condoleanțe vor fi transmise conducerii Poloniei.

Amintim că 13 aprilie a fost declarată zi de doliu național în Republica Moldova pentru a comemora victimele accidentului aviatic de la Smolensk, iar în fața ambasadei Poloniei sute de oameni au depus flori și au aprins lumînări. La Catedrala „Nașterea Domnului", un sobor de preoți au oficializat o slujbă și au pomenit sufletele oficialilor polonezi decedați.

Menționăm că cei care doresc să transmită mesaje de condoleanțe poporului polonez pot merge la Ambasada Poloniei situată în strada Grenoble nr. 126, pînă la 16 aprilie, între orele 10.00-12.00 și 14.00-16.00.

Funeraliile victimelor accidentului aviatic de la Smolensk sînt planificate pentru duminică, 18 aprilie.

Lech și Maria Kaczynski vor fi înmormîntați la Cracovia

Cîteva zile au așteptat polonezii posibilitatea de a-și lua rămas-bun de la președintele Lech Kaczynski, dar familia a așteptat repatrierea de la Moscova a trupului neînsuflețit al Primei Doamne, Maria Kaczynska, relatează agențiile internaționale de presă.

Președintele Poloniei, Lech Kaczynski, și soția sa Maria urmează să fie înhumați în castelul regal Wawel din Cracovia duminică, 18 aprilie. Funeraliile vor începe la ora locală 14.00, a anunțat Jacek Majchrowski, primarul orașului Cracovia, care nu a exclus înmormîntarea cuplului prezidențial lîngă mormîntul generalului Wladislaw Sikorski de aici. Wawel este unul din cele mai frumoase castele din Polonia. A fost construit în 1600 și reprezintă unul din cele mai atractive obiective turistice din Polonia. De-a lungul vremii, aici au fost înmormîntați regii polonezi.

Premierul Donald Tusk a anunțat că guvernul a alocat 20 de milioane de zloți (aproximativ 7 milioane de dolari) pentru funeraliile președintelui, precum și ale celorlalți responsabili care și-au găsit moartea în accidentul aviatic de la 10 aprilie din Rusia.

Sînt așteptați șefi de stat și de guvern din țările din regiune și din UE. Din partea Rusiei la funeralii ar putea participa președintele Dmitri Medvedev, însă o confirmare oficială în acest sens din partea Kremlinului nu a venit încă. Casa Albă a anunțat marți că, duminică, la funeraliile președintelui polonez Lech Kaczynski și ale soției sale, va asista președintele SUA, Barack Obama, relatează AFP și AP.

Din partea țării noastre la funeralii va participa o delegație de oficiali moldoveni în frunte cu spicherul Mihai Ghimpu, președinte interimar al R. Moldova.

VICTOR OSIPOV A INFORMAT UNIUNEA EUROPEANĂ DESPRE STADIUL ACTUAL ȘI PERSPECTIVELE PROCESULUI DE REGLEMENTARE A CONFLICTULUI TRANSNISTREAN

Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Victor Osipov, aflat în vizită la Bruxelles, a informat înalții oficiali europeni despre stadiul actual și perspectivele procesului de reglementare a conflictului transnistrean în formatul „5+2".

Serviciul de presă al Guvernului a relatat că el a avut întrevederi cu Stefan Fule, comisar pentru extindere și politica de vecinătate, Hugues Mingarelli, director general adjunct al DG RELEX, Comisia Europeană dna Helga Schmid, șef al Unității Politice, Secretariatul General al Consiliului UE, Ioan-Mircea Pașcu, vicepreședintele Comitetului AFET, Parlamentul European, și Cristian Bușoi, membru al Delegației Parlamentului European pentru relații cu Republica Moldova.

Osipov a reiterat importanța continuării procesului de implementare a măsurilor de consolidare a încrederii între cele două maluri ale Nistrului și a solicitat sprijinul partenerilor europeni în procesul de elaborare a unei strategii comprehensive de reintegrare a țării.

Potrivit comunicatului, Stefan Fule a apreciat acțiunile constructive întreprinse de Guvernul RM în vederea relansării negocierilor în formatul „5+2", care, în opinia sa, este unicul format pentru identificarea unei soluții viabile în procesul de reglementare a conflictului transnistrean.

De asemenea, Comisarul european a reiterat sprijinul continuu al Comisiei Europene pentru eforturile Guvernului RM de consolidare a încrederii între Chișinău și Tiraspol.

Helga Schmid a confirmat că reglementarea transnistreană este una din prioritățile politicii externe a UE în regiune.

Joi, Osipov va participa la reuniunea specială a Delegației Parlamentului European pentru relații cu Republica Moldova și va avea o serie de reuniuni cu reprezentați ai thnik-tank-urilor de la Bruxelles.

Flash

Alianța a depus proiectul său la Curtea Constituțională

Alianța pentru Integrare Europeană (AIE) a prezentat spre avizare Curții Constituționale proiectul de lege privind modificarea Legii fundamentale care prevede modalitatea de alegere a șefului statului.

Potrivit proiectului depus, șeful statului poate fi ales prin vot direct de către popor.

Inițial, Alianța a declarat că Legea Supremă va avea 30 de articole noi, iar alte 70 au fost modificate. Ulterior, s-a decis că va fi modificat doar articolul ce prevede modalitatea de alegere a președintelui țării.

Înalta Curte are la dispoziție șase luni pentru a aviza acest proiect.

Amintim că recent și PCRM a prezentat Curții Constituționale propriul proiect de modificare a articolului din Legea fundamentală, care reglementează alegerea șefului statului.

Judecătorii din Moldova spun că au salarii prea mici pentru volumul de muncă pe care trebuie să-l îndeplinească

Salariile mici și volumul mare de muncă sînt cele mai mari probleme ale judecătorilor din Moldova. 4000 de lei pe lună sînt prea puțini, spun ei, în timp ce în birouri și în sălile de judecată îi așteaptă munți de dosare. Anul trecut, un singur judecător a trebuit să rezolve cam 600 de cauze. În aceste condiții, este posibil să mai și greșim, admit magistrații.

Un judecător dintr-o instanță de drept comun cîștigă 4200 de lei pe lună, la Curtea de Apel, lefurile sînt de aproximativ 5200 de lei, un magistrat de la Curtea Supremă de Justiție are 6000 de lei pe lună. Sporurile sînt cuprinse între 200 și 500 de lei pe lună.

Judecătorii spun că avem justiția pe care o avem, deoarece salariile pe care le primesc nu sînt suficiente.

Ca soluție, Ministerul Justiției vrea să simplifice procedurile de examinare a dosarelor și să dea competențe sporite grefierilor. Noua reformă în justiție nu prevede însă nici majorarea salariilor, nici mărirea numărului de judecători.

Judecătorii – obligați să informeze despre faptul că sînt influențați

Judecătorii vor fi obligați să informeze imediat, în scris, președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențați în procesul de examinare a cauzelor. O decizie în acest sens urmează să fie luată de Guvern în ședința sa ordinară.

Potrivit modificărilor legii privind statutul judecătorului, înaintate de Ministerul Justiției, în cazul în care dintr-o hotărîre definitivă a unei instanțe judecătorești naționale sau internaționale rezultă comiterea unei abateri disciplinare de către judecător, sancțiunea disciplinară se aplică în termen de 1 an din momentul devenirii definitive a hotărîrii respective.

Tot în cadrul ședinței Executivului, va fi aprobată o hotărîre privind alocarea a 265,7 mii lei, din bugetul de stat, pentru restituirea bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor din raionul Căușeni, care au fost supuse represiunilor politice.

În total, în cadrul ședinței de Guvern de astăzi, urmează să fie examinate 19 chestiuni.

Va fi creată o comisie guvernamentală specială, care va identifica victimele evenimentelor din aprilie 2009

Premierul Vlad Filat a semnat o dispoziție cu privire la crearea unei comisii guvernamentale speciale, care va identifica victimele evenimentelor din aprilie 2009. Comisia va căuta nu doar tinerii care au avut de suferit de pe urma acelor evenimente, ci și polițiștii răniți. Guvernul își asumă cheltuielile pentru reabilitarea psihologică a celor care au fost maltratați în aprilie anul trecut, iar cei care au fost răniți vor primi și compensații bănești. Președinte al comisiei a fost desemnat ministrul Justiției, Alexandru Tănase.

De ce sînt mai scumpe medicamentele în Moldova decît în Occident?

Regulamentul de monitorizare, de formare și de aplicare a prețurilor la medicamente este aproape definitivat. Acum el este la etapa de avizare și foarte curînd va fi prezentat Guvernului spre aprobare, a anunțat ministrul Sănătății, Vladimir Hotineanu.

Hotineanu a recunoscut că medicamentele pe piața Republicii Moldova sînt mai scumpe decît în Occident, iar acest lucru trebuie să fie cumva reglementat.

Ministerul Sănătății a început elaborarea unui asemenea Regulament după ce premierul Vlad Filat a dispus acest lucru în cadrul unei ședințe de Guvern.

Hotineanu nu a putut răspunde la întrebarea cu privire la rezultatele verificărilor din farmacii. „Acest lucru ține de competența Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției care a verificat farmaciile. Eu nu am rezultatele și nu pot să mă pronunț”, a declarat Hotineanu.

Ministerul Justiției

O rețea de parajuriști va acorda asistență juridică primară în zonele rurale

Ministrul Justiției a semnat astăzi, 9 aprilie, Acordul de colaborare cu Fundația Soros- Moldova privind formarea rețelei de parajuriști pentru asigurarea asistenței juridice primare în zonele rurale.

Formarea rețelei de parajuriști în zonele rurale ale Republicii Moldova face parte din cadrul priorităților incluse în Proiectul „ASIGURAREA BUNEI GUVERNĂRI PRIN SPORIREA PARTICIPĂRII PUBLICE”, care este implementat de către Fundația Soros-Moldova. Acest proiect vine să susțină consolidarea guvernării democratice în Moldova prin participarea largă a populației la procesul decizional la nivel național și local, cu obiectivul de a micșora distanța dintre public și guvernare, prin abilitarea juridică a comunităților rurale și ridicarea nivelului de cunoștințe ale autorităților publice locale despre instrumentele de antrenare a publicului în procesul decizional.

Pe segmentul justiției acest proiect-pilot prevede desfășurarea unei serii de activități îndreptate spre abilitarea juridică a comunităților rurale prin intermediul unei rețele de parajuriști ce activează la nivel comunitar. Rolul parajuriștilor este abilitarea juridică a populației în comunitățile rurale pentru soluționarea timpurie a problemelor cu care se confruntă, realizarea coerentă a drepturilor sale și implicarea în soluționarea problemelor personale și ale comunității. Parajuriștii își vor realiza sarcinile prin acordarea asistenței juridice primare membrilor comunității, instruirea membrilor comunității în domeniul drepturilor omului și implicarea în soluționarea problemelor comunității.

Scopul proiectului lansat este de a promova un sistem diversificat de acordare a asistenței juridice primare în zonele rurale prin intermediul parajuriștilor amplasați la nivelul comunităților. Obiectivul pe care și-l propune acest proiect prevede implementarea unor modele de instruire a reprezentanților comunităților rurale în care nu sînt suficienți juriști care să acorde asistență și informare juridică elementară populației locale, precum și pregătirea unui set de recomandări privind modul în care aceste modele pot fi extinse pentru a acoperi întreg teritoriul țării.

Rezultatul final este constituirea unui program de instruire a circa 20 de parajuriști care să-și continue activitatea în sistem; elaborarea unui set de recomandări pentru organizarea eficientă a lucrului parajuriștilor în comunitățile rurale, recomandări privind politicile pentru replicarea modelelor de funcționare a parajuriștilor pe tot teritoriul țării. Astfel, populația din zonele pilotate își va cunoaște mai bine drepturile, asigurîndu-se, în acest mod, funcționarea mecanismelor legale și respectarea legislației, fapt ce va conduce la reducerea numărului de litigii costisitoare ce ajung în instanțele de judecată.

Proiectul este condus de către Directorul de Proiect, responsabil pentru implementarea acestuia. Dirijarea proiectului se va face prin intermediul Grupului de Lucru care include reprezentanți ai Fundației Soros-Moldova, Ministerului Justiției, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Rețelei de Asistenți Sociali, 3 experți antrenați în proiect și 2 coordonatori ai activității parajuriștilor.

Consumatorii de energie vor avea un ghid al lor

Agenția Națională pentru Reglementare în energetică a lansat recent „Ghidul consumatorului de energie electrică” (un îndrumar privind drepturile legitime ale consumatorilor în relația cu furnizorii de energie electrică).

Ghidul a fost lansat în prezența mai multor reprezentanți ai asociațiilor de protecție a consumatorilor, instituțiilor de stat interesate și, nu în ultimul rînd, ai întreprinderilor de distribuție a energiei electrice.

În ultimul timp numărul petițiilor din partea consumatorilor de energie electrică la adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică s-a majorat. În aceste împrejurări, ANRE a elaborat un ghid de informare, necesar atît pentru consummator, cît și pentru furnizorul de energie electrică. Astfel, „Ghidul consumatorului de energie electrică” vine să răspundă la întrebările și neclaritățile consumatorilor, incluzînd, de asemenea, recomandări și sfaturi practice vizînd soluționarea sau evitarea problemelor ce apar în relația dintre consumatori și furnizorii de resurse electrice, spune directorul ANRE, Marin Profir.

Ghidul este structurat în 11 capitole, care cuprind informații cu privire la încheierea contractelor, racordarea, deconectarea și reconectarea la rețea, evidența și facturarea consumului, calitatea serviciilor de distribuție și furnizare a energiei electrice, obligațiile consumatorului etc., menționează unul dintre autorii ghidului, Evlampie Donos.

De asemenea, Ghidul include principalele acte legislative și normative în domeniul energetic, al sectorului electroenergetic, inclusiv al furnizorilor de energie electrică.

Reprezentantul întreprinderii „RED Union Fenosa”, Sergiu Codreanu, a declarat pentru Radio „Vocea Basarabiei” că ghidul lansat recent este unul necesar, el speră ca acesta să soluționeze multiplele probleme care apar în relația dintre consumator și furnizorul de energie electrică.

Ghidul a fost editat în 1500 de exemplare, care vor fi distribuie gratuit consumatorilor. Pentru mai multe sfaturi cu privire la economisirea energiei electrice și eficiența energetică a mărfurilor electrocasnice consumatorii pot accesa pagina de internet a agenției: www.anre.md, unde ghidul va fi plasat și în variantă electronică.

Menționăm că „Ghidul consumatorului de energie electrică” a fost elaborat cu suportul a două companii de consultanță din Suedia și SUA.

Terenurile agricole vor fi vîndute doar persoanelor fizice din Moldova care vor avea proiecte de prelucrare

Statul va vinde terenurile agricole doar persoanelor fizice din Moldova care vor prezenta proiecte concrete de prelucrare a pămîntului, a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Valeriu Cosarciuc.

Potrivit ministrului, foarte mulți agenți economici din Moldova au în proprietate mii de hectare de pămînt, însă nu doresc să-l prelucreze, fapt ce împiedică dezvoltarea economică a țării.

„Din motiv că nu sînt prelucrate conform standardelor, productivitatea unui hectar de teren în Moldova în expresie bănească este de numai 300 euro, pe cînd în Europa veniturile sînt de cîteva ori mai mari. Intenționăm ca pe viitor să oferim țăranilor credite mari cu dobînzi mici, pentru ca aceștia să poată procura terenuri și să-și dezvolte afacerile agricole în mediul rural”, a spus Cosarciuc.

Potrivit lui, la moment specialiștii lucrează la elaborarea noului Cod funciar, iar societatea civilă este îndemnată să vină cu propuneri pentru a vedea dacă terenurile agricole pot fi vîndute investitorilor străini care doresc să facă investiții masive în Moldova și să construiască întreprinderi de procesare a producției agricole.

„Pentru dezvoltarea agriculturii, Moldova are nevoie de circa 4 mlrd lei, iar în condițiile în care nu sînt surse financiare suficiente, ar fi bine să acceptăm ofertele investitorilor străini de dezvoltare profitabilă a agriculturii”, a precizat ministrul.

Cosarciuc a spus că la moment statul are în proprietate circa 40 mii ha de teren. Prețul mediu al unui hectar de teren în republică este de 7-8 mii lei, în timp ce prețul normativ ajunge pînă la 30 mii lei pentru un hectar de teren agricol.

Forme alternative de soluționare a litigiilor comerciale internaționale

„Forme alternative de soluționare a litigiilor comerciale, probleme și modalități de rezolvare", acesta este genericul conferinței internaționale științifico-practice

care și-a desfășurat lucrările pentru prima dată la Chișinău pe 15 aprilie curent. La evenimentul organizat de Camera de Comerț și Industrie a Moldovei (CCI) în parteneriat cu Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lîngă CCI, au participat Mihai Ghimpu, președintele interimar al Republicii Moldova, membri ai administrației publice centrale, administrația CCI a Moldovei, reprezentanți ai instituțiilor de justiție din țara noastră, ai instituțiilor de învățămînt superior, arbitri, oameni de afaceri etc. De asemenea, au fost prezente delegații din partea Curților de Arbitraj de pe lîngă Camerele de Comerț din Federația Rusă, Ucraina, Bulgaria, Polonia, Armenia, Azerbaidjan.

Potrivit lui Dumitru Postovan, președintele Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lîngă CCI, scopul desfășurării evenimentului constă în efectuarea schimbului de experiență și familiarizarea cu cadrul legislativ în domeniul arbitrajului și al altor metode alternative de soluționare a litigiilor economice în țările CSI și UE.

Astfel, subiectele puse în discuție au vizat în mod special practicile arbitrajului comercial internațional atît în țările ex-sovietice, cît și în țările Europei de Est (realizări și perspective); problemele de competență în arbitrajul comercial internațional, arbitrabilitatea, dreptul aplicabil; medierea în litigiile comerciale internaționale, activitatea de mediere în Republica Moldova; armonizarea actelor legislative, elaborarea unor forme jurdice de colaborare între Curțile de Arbitraj de pe lîngă Camerele de Comerț și Industrie etc.

În alocuțiunea sa Mihai Ghimpu, președintele interimar al Republicii Moldova, președintele Parlamentului, a evidențiat importanța acestui for întru efectuarea schimbului de experiență în domeniul arbitrajului comercial internațional. Totodată, M. Ghimpu a remarcat că schimbul de experiență va contribui nemijlocit la îmbunătățirea legislației în domeniul arbitrajului comercial pentru fiecare țară participantă la întrunire.

Arbitrajul comercial internațional este un mijloc de soluționare definitivă a litigiilor ce apar din comerțul internațional în conformitate cu înțelegerea părților de către arbitri independenți, dacă părțile au încheiat în acest sens o convenție arbitrală scrisă.

Procedura arbitrală este mai simplă, mai rapidă, mai puțin formală și mai accesibilă părților în comparație cu normele procesuale aplicate de instanțele judecătorești de stat pentru soluționarea disputelor similare.

Făcînd referire la importanța specificului procesului de arbitraj, Gheorghe Cucu, președinte al CCI a Moldovei, a relevat că crearea instituțiilor de arbitraj de pe lîngă Camerele de Comerț și Industrie este deja o practică bine stabilită peste hotare și se bucură de succes în mediul de afaceri, deoarece arbitrajul este considerat o formă de justiție caracteristică litigiilor dintre comercianți, prezentînd din aceste considerente un interes deosebit pentru oamenii de afaceri.

Hotărîrile arbitrale se bucură de o largă recunoaștere internațională. Republica Moldova, ca și cele peste 100 de state, a ratificat Convenția Națiunilor Unite privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, încheiată în 1958 la New York.

Curțile de Arbitraj Comerciale de pe lîngă Camerele de Comerț sînt o practică răspîndită în mai multe state. Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lîngă CCI a Moldovei a fost înființată în anul 1994 pentru administrarea arbitrajului comercial în scopul soluționării litigiilor de comerț exterior.

Irina BUREA

Declarația de Independență va fi restabilită pe 26 aprilie

Declarația de Independență a Republicii Moldova va fi restabilită pe 26 aprilie și nu pe 17 aprilie cum se anunța inițial. Motivul întîrzierii este că parlamentul nu a adoptat deocamdată cadrul legal pentru desfășurarea procedurii respective, dar și faptul că pe 17 aprilie mulți dintre oficiali vor pleca la Varșovia la funeraliile președintelui polonez Lech Kaczynski. Despre aceasta a comunicat pe 15 aprilie, într-o conferință de presă, președintele asociației „Parlamentului '90" , Pantelei Sandulachi.

Pe 23 aprilie, deputații se vor convoca în ședința plenară unde se va vota actul de restabilire a Declarației de Independență. „Noi considerăm că transmisiunea trebuie să aibă loc așa cum a fost atunci și să fie publicate rezultatele votării în presă", a menționat Pantelei Sandulachi.

În cadrul aceleiași ședințe, deputații vor adopta și proiectul de instituire a Zilei Drapelului de stat (27 aprilie) și de revenire la denumirea inițială a sărbătorii de **27 august** – Ziua Independenței. În prezent, denumirea oficială a acesteia este Ziua Republicii.

Anatol Țăranu, deputatul primului parlament, și-a exprimat teama ca nu cumva ședința din 23 aprilie să fie boicotată. „Avem informații că se lucrează în subsol ca această ședință să nu aibă loc. Pe data de 23 aprilie se va vedea cine sînt adevărații stataliști în această țară. Cei care nu vor vota restabilirea actului de independență înseamnă că neagă statul Republicii Moldova. Sînt ferm convins că majoritatea deputaților își vor face datoria față de acest stat și popor", a menționat doctorul în istorie Anatol Țăranu.

Din 278 de deputați din primul parlament care au semnat Declarația de Independenta mai sînt în viață doar 230.

Arheologii recomandă înființarea Poliției de Patrimoniu

Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova insistă asupra înființării Poliției de Patrimoniu, care să supravegheze protejarea obiectelor de patrimoniu și să investigheze cazurile de intervenție și de distrugere a monumentelor istorice și culturale ale țării.

Declarația a fost făcută în cadrul unei mese rotunde cu tema: „Experiența României în protecția patrimoniului cultural", desfășurată în cadrul proiectului „Politica de ocrotire a moștenirii arheologice în Republica Moldova".

Ion Tintiuc, doctor în istorie, a declarat că în acest moment legislația țării nu oferă protecție moștenirii arheologice printr-un act care ar viza exclusiv acest domeniu. Există documente de ordin general, ceea ce favorizează nu doar eschivarea de la răspundere a persoanelor vinovate, ci și iresponsabilitatea factorilor implicați.

„Cu suportul asociației Naționale a Tinerilor Istorici din Moldova, a fost elaborat un proiect de lege care, după ce a trecut prin guvern, urmează a fi examinat de comisia de specialitate a parlamentului", a spus Ion Tintiuc. Istoricul a subliniat că este important ca mediul academic să convingă legislativul să voteze un document prin care valorile arheologice ar fi scoase din zona degradării, a distrugerii și a dispariției.

Vitalie Josanu, angajat al Poliției de Patrimoniu din România, a spus că structura pe care o reprezintă este un element nou și pentru România. Însă timpul deja a arătat că instituirea unor asemenea structuri în cadrul direcțiilor județene de poliție este pe deplin justificată.

„Arheologii sînt reprezentanți ai unor instituții de cercetare. Ei pot doar evalua, pot constata o stare de lucruri, pe cînd un specialist în materie de arheologie cu insignă de polițist face ca drumul de la constatarea infracțiunii pînă la pedepsirea autorilor să fie mai scurt și mai sigur", a menționat Vitalie Josanu.

Proiectul „Politica de ocrotire a moștenirii arheologice în Republica Moldova: realitate și necesitate" este implementat cu sprijinul financiar al Agenției Suedeze de Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA) și cu cel al Fundației Soros Moldova (FSM).

MAI a propus modificarea legii cu privire la regimul de arme și al munițiilor cu destinație civilă

Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului, în regim de urgență, modificări la legea cu privire la regimul de arme și al munițiilor cu destinație civilă, care va înăspri cerințele față de posesorii de arme, dar și condițiile de păstrare a acestora. Declarații în acest sens au fost făcute de ministrul de profil Victor Catan, în debutul ședinței Cabinetului de Miniștri.

Afirmația a fost făcută după ce Prim-ministrul, Vlad Filat, a solicitat înășprirea condițiilor față de posesorii de arme și asigurarea unui regim de securitate în acest domeniu.

Victor Catan a precizat că la momentul actual în R. Moldova sînt 27 de cetățeni-posesori a mai mult de 10 arme de foc. Astfel, în „topul" persoanelor cu cele mai multe arme, pe primul loc figurează businessmanul Adrian Nichifor, posesor a 119 de arme de foc, în prezent acesta fiind acuzat de uciderea unei persoane. Pe locul doi, în același top, este inclus ex-președintele R. Moldova, Vladimir Voronin, deținător a 84 de arme de foc, dintre care 44 sînt cu țeavă ghintuită. De asemenea, Vladimir Voronin mai deține o armă, pe care persoanele fizice nu au dreptul să o dețină, armă donată anterior de o instituție de stat.

Lista posesorilor cu cele mai numeroase arme de foc include de nume cum ar fi fiul fostului președinte al statului, Oleg Voronin, directorul ÎS „Registru", Vladimir Molojen, ex-ministrul Afacerilor Interne, Gheorghe Papuc, sau fostul director al Agenției Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, Igor Semenovcher ș.a.

Președintele interimar al Republicii Moldova a îndemnat societatea civilă să participe mai activ la luarea deciziilor

R. Moldova are o societate civilă sănătoasă și activă, cu ajutorul căreia actuala guvernare va putea elabora și perfecționa un cadru legislativ eficient, dar și va putea implementa legislația respectivă cu succes. Totodată, cooperarea dintre putere și societatea civilă va contribui la atingerea unui astfel de obiectiv precum este integrarea europeană a Republicii Moldova.

Afirmații în acest sens a făcut Președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, Președinte al Parlamentului, la conferința anuală „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă", la care au participat reprezentați ai sectorului asociativ din republică.

Ghimpu a îndemnat reprezentanții societății civile să intensifice colaborarea cu cele 9 comisii din cadrul Parlamentului, dar și cu consiliile de experți de pe lîngă aceste comisii parlamentare, pentru elaborarea proiectelor de legi care vizează diferite domenii. Nu ascundem nimic și sîntem deschiși pentru ca proiectele de legi să fie avizate și de organizațiile asociative, a menționat Mihai Ghimpu.

În context, Sergiu Stanciu, șef al Direcției informațional-analitice a Parlamentului, a comunicat că în viitorul apropiat site-ul Legislativului va fi modernizat, astfel încît societatea civilă să poată lua cunoștință de proiectele de legi și de hotărîri ale forului legislativ, aflate în proces de elaborare, iar în caz de necesitate, să se pronunțe asupra acestora. Un accent deosebit se va pune pe gradul de transparență în procesul decizional, a menționat Stanciu.

La rîndul lor, reprezentanți ai sectorului neguvernamental, prezenți la această conferință, au optat pentru elaborarea unui plan de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile. În opinia unora, deși pe parcursul ultimilor luni cooperarea între putere și societatea civilă a înregistrat progrese, aceasta urmează a fi una durabilă și continuă.

Antonița Fonari, secretar al Consiliului ONG-urilor, a solicitat implicarea sectorului asociativ în elaborarea unor astfel de proiecte de legi ce țin de modificarea și completarea cadrului legislativ privind voluntariatul, mass-media sau asociațiile obștești.

Centrul de Justiţie Comunitară − un sprijin pentru ex-deţinuţi

Interviu cu Aliona COJOCARU, directorul Centrului de Justiţie Comunitară, municipiul Chişinău

După cum v-am promis în numărul trecut, continuăm astăzi ciclul de materiale pe tema „Încadrarea ex-deţinuţilor în cîmpul muncii". Centrul de Justiţie Comunitară (CJC) reprezintă o reţea de centre la nivel de republică ce se ocupă cu reintegrarea în societate a persoanelor eliberate din detenţie, oferind consultanţă psiho-socială gratuită.

Centrul de Justiţie Comunitară consultă şi asistă în următoarele domenii: perfectarea actelor de identitate; căutarea unui loc de muncă; restabilirea relaţiilor cu familia; căutarea unui loc de trai temporar; consiliere psihologică.

De cît timp activează Centrul de Justiţie Comunitară?

CJC şi-a început activitatea în octombrie 2006, cînd a fost obţinut un proiect pe 3 ani de zile, finanţat de către Agenţia Suedeză pentru Dezvoltare şi Cooperare Internaţională (SIDA). După o întrerupere de 4 luni, în septembrie 2009 centrul şi-a reînceput activitatea ca urmare a unui proiect obţinut pentru un an de zile şi finanţat de către SOROS Moldova.

Printre persoanele care solicită ajutorul CJC, care este ponderea celor care se adresează aici anume cu probleme de încadrare în cîmpul muncii?

Majoritatea persoanelor care apelează la CJC sînt în căutarea unui loc de muncă, chiar dacă nu se adresează direct cu această problemă. E şi normal că după eliberare au nevoie de o activitate, de un serviciu pentru a se întreţine şi pentru a-şi întreţine familia în cazul în care o au, în definitiv, pentru a reintra în ritmul normal de viaţă. Dar pentru foştii condamnaţi este foarte dificil de a se încadra în cîmpul muncii, deoarece mulţi dintre ei nu au acte de identitate sau au alte probleme, de sănătate, spre exemplu, care îi împiedică să desfăşoare o activitate.

Cum ajutaţi ex-deţinuţii care sînt în căutarea unui serviciu?

În primul rînd, încercăm să găsim un loc de muncă persoanei anumite pornind de la capacităţile şi abilităţile acesteia. Totodată, colaborăm cu Agenţiile Teritoriale de Ocupare a Forţei de Muncă. În cazul în care persoana are viză de reşedinţă, ea poate merge la agenţie pentru a fi luată la evidenţă ca persoană şomeră, pentru a beneficia de indemnizaţia oferită de agenţie şi ca o finalitate pentru a fi plasată în cîmpul muncii. În al treilea rînd, noi personal discutăm cu anumiţi agenţi economici pentru a facilita încadrarea în muncă a persoanelor ex-deţinute.

Care este nivelul de studii al beneficiarilor centrului care vor să-şi găsească un serviciu?

Cele mai multe persoane care vin la centru şi au nevoie de un loc de muncă sînt fără studii sau cu studii medii. Sînt foarte rare cazurile cînd persoana are studii superioare sau cunoaşte o meserie.

Care sînt domeniile cel mai des menţionate de către ex-deţinuţi în care aceştia ar dori să activeze?

După cum am menţionat, majoritatea celor care se adresează la CJC sînt fără studii şi nu au anumite abilităţi de a desfăşura unele activităţi. Ei deseori vor multe lucruri, vor servicii bine plătite, dar nu sînt în stare să efectueze acele servicii, nu corespund cerinţelor angajatorilor. De cele mai multe ori, cînd întrebi un beneficiar ce ar dori să lucreze, îţi spune că ar vrea să fie ceva bine plătit, dar în definitiv cade de acord să lucreze ca hamal sau în construcţii sau ceva de genul acesta.

Cîte persoane aţi ajutat să se angajeze din momentul reînceperii activităţii centrului?

CJC şi-a reînceput activitatea din septembrie 2009. Pînă în prezent au beneficiat de serviciile centrului 58 de persoane eliberate din detenţie. Dintre acestea circa jumătate au fost angajate, jumătate deoarece printre acestea sînt şi persoane care nu au toate actele în regulă. Este o procedură îndelungată de a obţine anumite acte de identitate. Deseori un ex-deţinut nu dispune de surse materiale pentru a le perfecta şi respectiv este foarte greu de a-l angaja fără actele necesare. La o persoană procesul de perfectare a actelor poate să dureze jumătate de an, la alta − o lună de zile, în funcţie de voinţă, putere, surse materiale, de mai multe criterii.

Cu ce instituţii colaboraţi în vederea plasării ex-deţinuţilor în cîmpul muncii?

Noi avem un acord de colaborare cu Agenţiile de Ocupare a Forţei de Muncă. De altfel, contactăm şi diferiţi agenţi economici, dar nu ne prezentăm ca fiind colaboratori ai Centrului de Justiţie Comunitară, deoarece astfel din start am pune o etichetă pe persoana cu care lucrăm şi din start i-am minimiza şansele spre angajare. Mulţi dintre angajatori sînt foarte sceptici şi dacă le-am spune că pretendentul este un fost condamnat, ar refuza să-i ofere un serviciu. Noi ne interesăm dacă sînt locuri vacante la anumiţi agenţi economici, dar fără ca aceştia să afle că oferim ajutor ex-deţinuţilor. Putem doar să menţionăm că lucrăm cu o categorie de persoane social-vulnerabile, nu mai mult.

Care ar fi mesajul dvs pentru persoanele eliberate recent din locurile de detenţie?

Dacă te-ai eliberat şi doreşti să începi o viaţă nouă..., daca ai întrebări la care nu poţi găsi răspunsuri de unul singur..., dacă ai nevoie de un sfat sau o îndrumare, te poţi adresa la „Centrul de Justiţie Comunitară mun. Chişinău",

Adresa: Chişinău, str. Tighina nr. 65, oficiul 616, tel.: 27-53-41

Vă mulţumesc pentru interviu.

Lilia STRÎMBANU

Moldovenii îşi iubesc ţara, dar nu şi statul

Majoritatea moldovenilor îşi iubesc ţara, consideră Republica Moldova un loc bun sau foarte bun de trai, sînt mîndri de faptul că sînt cetăţeni moldoveni şi nu ar vrea să se mute cu traiul în altă ţară, chiar dacă nu ar avea nimic împotrivă să meargă să muncească temporar în străinătate pentru a cîştiga nişte bani.

Moldovenii îşi iubesc ţara, dar nu şi statul – încrederea în instituţiile statului, în justiţie, în sistemul bancar şi în instituţiile menite să le asigure securitatea personală sînt foarte joase şi doar fiecare a patra persoană consideră că interesele şi aşteptările sale sînt reflectate în politicile statului. Tinerii mai ales se simt neprotejaţi şi consideră că drepturile lor nu sînt repectate. Faptul că tinerii se simt cei mai expuşi ameninţărilor de securitate personală ar putea fi o consecinţă directă a violenţelor politice din aprilie 2009. Şi tot tinerii par să fie cei mai dispuşi să plece definitiv din Republica Moldova pentru a-şi asigura un nivel de viaţă decent.

Potrivit sondajului de opinie realizat de Centrul analitic independent Expert-Grup, două treimi din respondenţi (66%) apreciază Republica Moldova drept un loc bun sau foarte bun de trai, de unde se poate ajunge la concluzia că moldovenii îşi iubesc ţara. Această afecţiune faţă de ţară este însă una scăzută în cazul etnicilor ruşi, a tinerilor şi a şomerilor temporari. Doar 16 la sută dintre respondenţi au spus că Republica Moldova este un loc de trai rău sau foarte rău.

35 la sută dintre cei chestionaţi au spus că sînt foarte mîndri de faptul că sînt cetăţeni ai Republicii Moldova, 46% au spus că sînt mîndri şi doar 8 la sută au declarat că regretă acest fapt.

Doar 25% din moldoveni îşi văd interesele şi aşteptările reflectate în politicile statului

Cei mai nemulţumiţi de politicile statului – aproximativ 40 la sută – sînt cei cu vîrsta cuprinsă între 30-44 ani.

În acelaşi timp, doar un sfert din respondenţi consideră că drepturile lor sînt respectate, în timp de 48 la sută se simt lezaţi în majoritatea drepturilor sau chiar în toate. Tinerii şi cei cu un nivel de studii mai înalt tind să fie mai pesimişti în ceea ce priveşte drepturile lor. Acest indicator este mai prost faţă de cel din 2007.

Oamenii nu cred nici în capacitatea justiţiei de a le face dreptate. 43% dintre respondenţi au aşteptări negative, dar mai este şi un număr impunător de persoane care nu au putut spune clar dacă au sau nu încredere în justiţie. În răspunsurile etnicilor ruşi şi ucraineni balanţa înclină în sensul negativ mai mult decît în cazul altor etnii.

Cetăţenii moldoveni consideră, în proporţie de 44 la sută, că securitatea personală şi a membrilor familiei lor nu le este asigurată, şi doar 26 la sută se simt mai mult sau mai puţin protejaţi.

Nivelul de încredere în sistemul bancar rămîne destul de scăzut (32% au încredere mare sau totală în bănci). De o încredere mare se bucură administraţia publică locală (54% dintre respondenţi).

În secolul XXI majoritatea cetăţenilor Republicii Moldova trăiesc în condiţiile începutului secolului XX

Sondajul relevă că majoritatea moldovenilor trăiesc în condiţiile secolului XX, adică fără servicii comunale elementare, conexiuni rutiere proaste, dificultăţi de acces la reţelele de curent electric şi o penetrare nu mai mult decît neglijabilă a tehnologiilor digitale. Astfel, în anul 2009, doar 90 la sută din cei chestionaţi în cadrul sondajului realizat de Extert-Grup au avut acces permanent şi calitativ la curent electric şi televiziune şi sub 80% – la telefonie fixă şi transport public. Peste 60% din respondenţi nu au avut acces la apă caldă, sisteme de canalizare şi internet şi aproape jumătate dintre cei chestionaţi nu au în gospodărie gaze naturale şi apă curentă.

În pofida tuturor problemelor pe care le are, Republica Moldova pare să fie o ţară dorită ca loc de trai, cel puţin de propriii cetăţeni – 76% la sută dintre cei chestionaţi au spus că ar dori ca copiii sau nepoţii lor să trăiască în Republica Moldova, şi doar 10 la sută nu ar dori acest lucru.

Moldovenii îşi iubesc ţara pe termen lung, iar pe termen scurt mulţi dintre ei ar prefera să plece peste hotare pentru un serviciu mai decent

Potrivit sondajului, 39% din cei chestionaţi ar prefera să plece peste hotare pentru un serviciu mai decent, în special femeile, cei de vîrstă medie şi cei în etate, cu profil educaţional scăzut şi locuitori ai satului. Locuitorii Chişinăului sînt mai puţin dispuşi să se aventureze în aşa ceva. În general, 42% au răspuns că nu ar emigra pentru a munci în străinătate.

Chiar dacă mulţi moldoveni n-ar refuza să facă nişte bani în străinătate, aceştia n-ar fi gata să plece din Republica Moldova definitiv – 51% au spus că nu ar pleca pentru totdeauna, în timp ce 22% sînt indecişi. Acest lucru este mai puţin valabil în cazul tinerilor, jumătate dintre care au intenţia de a se stabili peste hotare. Interesant este că locuitorii rurali sînt cei mai ataşaţi de patrie.

Le place oamenilor cu adevărat această ţară şi au ei încredere cel puţin în viitorul ei, dacă nu în prezent? În aparenţă, da. De precizat totuşi că bătrînii sînt mai dornici decît tinerii să-şi vadă copiii rămînînd să trăiască în Republica Moldova.

Sondajul sociologic „Moldova 2009: Starea ţării şi a oamenilor" a fost realizat în perioada 11-29 octombrie 2009 pe un eşantion de 1070 de respondenţi, reprezentativ pentru populaţia adultă a Republicii Moldova (cu excepţia Transnistriei) şi are o eroare maximă de ±3%.

Publicaţia „Moldova 2009: Raport de Stare a Ţării" se află la a doua ediţie şi este elaborată de Centrul Analitic Independent Expert-Grup ca parte a proiectului „Moldova 2009: Raport de Stare a Ţării – Continuarea dezvoltării într-un mediu intern şi extern turbulent". Proiectul a beneficiat de suportul financiar oferit de Black Sea Trust (Bucureşti, România) şi de Balkan Trust for Democracy (Belgrad, Serbia).

Anul 2010 va fi un an al crizelor sistemice, dar şi al reformelor

Anul 2010 va fi, la fel ca şi 2009, un an al crizelor sistemice. Scena politică în fierbere şi iminența unui scrutin anticipat generează o stare psihologică de îngrijorare şi deprimare în rîndurile populației. Deşi economia dă semnale de revigorare, stabilitatea socială rămîne amenințată de efectele recesiunii şi constrîngerilor bugetare. Acestea impun Guvernului acțiuni de maximă austeritate economică, care se vor răsfrînge asupra elanului general din anul 2009 şi aşteptărilor celor care au susținut o schimbare a guvernării. Printre măsurile nepopulare se numără şi reducerea nivelului de indexare a pensiilor – cu doar 4,5% creştere față de 2009, în condițiile în care aceste indexări atingeau circa 15-20% anual. Cele 2,6 miliarde de dolari promise Republicii Moldova reprezintă o apreciere a efortului guvernamental susținut în perioada anilor 2010-2013. Însă sprijinul economic şi politic extern se va menține atît timp cît guvernul de la Chişinău va rămîne motivat şi coerent în fapte cu propriile declarații. Iată de ce autoritățile trebuie să îşi asume temeinic angajamentele asumate în Programul de stabilizare şi relansare economică şi să finalizeze reforma instituțională. Doar astfel economia națională va trece de la vechiul model bazat pe consum la o economie orientată spre investiții. O măsură imediată recomandată este creşterea masei monetare prin acordarea unei linii de creditare pe termen lung băncilor comerciale pentru sectorul real, în valoare de cel puțin 2,5 miliarde de lei. Acestea sînt unele din principalele concluzii ale „Monitorului Economic: analize şi prognoze trimestriale" (trimestrul 1 din 2010), prezentat azi, 14 aprilie 2010, de către experții IDIS „Viitorul". Monitorizarea efectuată de experții IDIS relevă tendințe pe sectoarele economiei naționale.

Criza politică din 2009 a trecut în 2010

Cât priveşte situația politică din țară, potrivit experților în domeniul, criza politică a anului 2009 a fost transferată integral în 2010, ca urmare a nealegerii şefului statului, dar şi a scorului strîns, obținut la alegerile din 29 iulie, constată expertul IDIS „Viitorul", Cornel Ciurea. Potrivit acestuia, anume implacabilitatea unui nou scrutin general anticipat generează deficit de comunicare între liderii Alianței pentru Integrare Europeană. Guvernul RM a reuşit totuşi să marcheze realizări remarcabile în direcția negocierii viitorului Acord de Asociere al RM al UE, sau în ceea ce priveşte obținerea unei creditări externe viguroase pentru anii 2010-2013, mai remarcă Ciurea.

„Sondajele recente arată că populația este nemulțumită față de felul în care merg lucrurile în RM, încercînd o stare psihologică de îngrijorare, deprimare, frică. În ordinea priorităților, cetățenii continuă să fie îngrijorați de: lipsa locurilor de muncă, ordinea publică, calitatea vieții şi prețuri. Cele mai sensibile teme pentru cetățeni sînt legate de dimensiunea social-economică şi de securitatea individuală". Erorile de comunicare publică penalizează anumite partide, observîndu-se cum ratingurile personale ale unor politicieni sînt supuse unui examen destul de serios, mai precizează expertul IDIS „Viitorul".

Provocări pentru agricultori în 2010

Acelaşi tablou îl avem şi în agricultură. „După un an agricol destul de dificil, anul 2010 preia în mare măsură riscurile care au determinat reducerea producției agricole în anul trecut. În mare parte, este vorba de prevalarea populismului în aplicarea politicilor agricole. Asta înseamnă că se vorbeşte foarte mult, se vine cu politici foarte bune, dar se face foarte puțin. De exemplu, ridicarea interdicțiilor voluntare la exportul strugurilor de soiuri tehnice nu a avut niciun efect benefic asupra comerțului extern şi intern cu acest tip de produse şi nu a influențat în nici un fel prețurile de achiziție la materia primă pe piața internă. Drept urmare, prețurile de achiziție a strugurilor de soiuri tehnice au coborît pînă la cel mai mic nivel înregistrat în ultimul deceniu", susține expertul Viorel Chivriga.

O altă problemă, potrivit aceleiaşi surse, ține de finanțarea rigidă a sectorului agrar, fiind deja înregistrate eşecuri clare în revizuirea sistemului de subvenționare şi în distribuirea ajutoarelor de stat. Asta în condițiile în care o persoană din şapte ce activa în agricultură a abandonat această activitate, iar terenurile cu destinație agricolă continuă să degradeze.

Nici în business situația nu este bună. „Ultimul trimestru al anului lui 2009 s-a soldat cu veşti bune pentru climatul de afaceri din țară. Premisa fundamentală a acestor aşteptări rezidă în racordarea măsurilor din domeniul reglementării afacerilor, prevăzute în Programul de stabilizare şi relansare economică pentru 2009-2011 al Guvernului, la exigențele cercurilor de afaceri. Totuşi, atingerea unui nivel dorit de atractivitate a climatului de afaceri va fi un proces de lungă durată", este de părere Viorel Chivriga.

Ceva mai îmbucurătoare este situația pe piața monetară. „Anul 2009, care a reprezentat un an de test pentru întregul sistem bancar, s-a încheiat cu o majorare semnificativă a masei monetare în decembrie 2009 şi cu o situație foarte bună din punct de vedere al lichidităților băncilor comerciale", consideră Sergiu Gaibu, expert financiar la IDIS „Viitorul". Totuşi aceasta este insuficient pentru o creştere economică robustă, explică Gaibu: „Aceste lichidități au rămas neutilizate din mai multe motive. Politica monetară extrem de restrictivă dusă pe parcursul anului 2008 - începutul 2009 a multiplicat dublu efectul crizei economice, ceea ce a stopat motorul economiei şi a pus sectorul real pe picior de supraviețuire. Asta impune sectorul bancar să sterilizeze benevol lichiditățile excesive. Al doilea motiv de neutilizare a resurselor financiare libere sînt costul lor, care sînt puțin acceptabile pentru economia reală". Gaibu recomandă Băncii Naționale a Moldovei să acorde credite ieftine (la o rată de 5%) sistemului bancar, în scopuri de finanțare a sectorului real, pe termen lung de 10-15 ani. Valoarea creditării ar trebui să fie de cel puțin 2,5 miliarde de lei, disbursați în perioada imediat apropiată. Totodată, expertul insistă pe modificarea obiectivului Guvernului privind inflația pe anul 2010 la o rată de 10% ± 1,5%.

Prețuri mai mari şi angajări mai puține în anul 2010

Nu avem veşti bune şi la capitolul prețuri. „În 2010 ne aşteaptă prețuri mai mari", este de părere expertul IDIS Corina Gaibu: „Aici vorbim de creşterea prețurilor la produsele petroliere, prețului de import la gazele naturale, toate astea pe fondul deprecierii valutei naționale, care au avut un rol pronunțat în formarea prețurilor în primul trimestru al anului". Inflația estimată de IDIS „Viitorul" în acest an este de 10%.

O problemă va fi şi situația pe piața forței de muncă. Potrivit experților în domeniu, criza economică a pus în pericol existența mai multor întreprinderi din sectorul real al economiei, ceea ce a avut impact direct asupra forței de muncă din țară. Companiile rămase pe linia de plutire au ca scop supraviețuirea şi nu dezvoltarea, fapt care face ca angajările să fie puse pe ultimul loc în cadrul priorităților pe 2010. Cel puțin în următoarele luni nu se prevăd îmbunătățiri ale pieței muncii, pentru că există unele sectoare unde activitatea este suspendată în această perioadă, afirmă experții.

S. C.

Procuratura Generală **Cronica**

7 gospodării din r-ul Briceni au rămas fără avere

Patru tineri cu vîrste cuprinse între 17 şi 21 ani dintre care şi o minoră au fost condamnați de Judecătoria r-lui Briceni pentru o serie de furturi.

Minora de 17 ani şi unul din tineri de 21 ani, ambii originari din r-ul Briceni, au pătruns în şapte gospodării din raion, de unde au sustras bunuri de peste 130 mii lei.

Tinerii ştiau din timp cînd stăpînii nu vor fi acasă şi şterpeleau tot ce le stătea în cale.

Ceilalți doi tineri au participat la sustragerea bunurilor doar din a şaptea gospodărie, iar pentru că au recunoscut vinovăția li s-a stabilit pedeapsa de 3 ani închisoare cu un termen de probă de 3 ani.

Pentru furt minora a fost condamnată la 5 ani închisoare, iar tînărul la 12 ani închisoare.

Sentința cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Cazul Țîbuleac din nou în vizorul procurorilor

Urmare unor informații controversate intens vehiculate în mass-media, la începutul lunii februarie procurorii au revenit la materialele privind decesul tinerilor Eugen Țapu, Maxim Caneşciev şi Ion Țibuleac, despre care s-a vorbit ca ar fi fost victime ale evenimentelor din aprilie 2009.

În acest sens, în toate trei cazuri procurorii au numit cercetări medico-legale suplimentare în comisie cu antrenarea specialiştilor în diferite domenii.

Recent, rezultatele expertizelor au demonstrat că în cazul cetățenilor Țap şi Caneşciev s-au confirmat diagnosticele inițiale, prin urmare fiind exclusă legătura de cauzalitate şi în timp a deceselor cu evenimentele de acum un an.

Astfel, potrivit raportului de examinare, moartea lui E. Țapu a survenit cu 2-3 săptămîni înainte de examinarea cadavrului, iar decesul lui M. Caneşciev a survenit în luna martie 2009.

La începutul lui februarie curent, procurorii au întreprins măsuri în comun cu medicii legişti şi alți specialişti în domeniu în vederea revizuirii concluziilor primare privind motivul decesului lui Ion Țîbuleac – căderea de la înălțimea unui pilon electric.

Comisia de medici legişti a considerat că pentru stabilirea concretă a originilor leziunilor corporale este necesară investigarea medico-legală specială suplimentară.

În legătură cu acest fapt şi pentru realizarea acesteia, Procuratura mun. Chişinău a declanşat o cauză penală. Concomitent, procurorii urmează să identifice şi să interogheze persoanele despre care s-a scris în presă că ar fi martori oculari ai reținerii la 7 aprilie 2009 de către polițişti a lui Ion Țîbuleac.

Procurorii continuă să efectueze acțiuni de urmărire penală pentru cercetarea multilaterală, completă şi obiectivă a circumstanțelor cazului.

Comisariatul de poliție din Drochia în vizorul procurorilor

Procuratura raionului Drochia a pornit urmărirea penală pe faptul torturii comise de factorii de decizie ai Comisariatului raional de poliție.

Temei pentru declanşarea procesului penal a servit sesizarea depusă de un tînăr prin intermediul liniei „Telefonului de încredere" a Procuraturii Generale privind acțiunile de tortură comise în privința sa din partea unor polițişti din cadrul comisariatului.

În urma investigațiilor întreprinse procurorii au constat că la 12.10.2009 tînărul a pătruns într-o gospodărie din localitate de unde a sustras o sumă de bani. La reținere, acesta a fost examinat de felcer, care a fixat că „acuză dureri de cap, dureri la degetul III al mîinii stîngi şi în partea stîngă a cutiei toracice".

Peste cîteva zile, în legătură cu înrăutățirea stării sănătății, acesta a fost îndreptat la medicul-legist, care a constatat: fractura coastei a noua din stînga, comoție cerebrală, cicatrice pe partea păroasă a capului, edem al degetului trei al mîinii stîngi, calificate ca vătămări corporale medii.

Urmărirea penală continuă.

Procurorii apelează către cetățenii cărora le-au fost lezate drepturile sau cunosc detalii despre derogări cu diferită tematică, inclusiv cele comise de funcționari publici, angajați ai organelor de drept etc., să nu ezite să apeleze „telefonul de încredere" al instituției.

„Telefonul de încredere" a fost lansat în toate raioanele republicii, Procurorul General obligîndu-i pe procurorii teritoriali şi specializați să asigure examinarea strictă a apelurilor şi comunicatelor înregistrate cu monitorizarea rezultatelor şi măsurilor întreprinse.

Asigurînd confidențialitatea reclamațiilor, solicităm tuturor cetățenilor care dețin informații asupra unor eventuale acțiuni de tortură sau tratamente inumane ori degradante, să contacteze în zilele de lucru, între orele 8:00-17:00, numerele „telefonului de încredere" (postate pe site-ului oficial al Procuraturii).

În cazul în care ați primit răspuns de refuz din partea procurorilor teritoriali, rugăm să formați „linia fierbinte" a Procuraturii Generale – 22-81-18 sau 22-74-55.

Partea vătămată va fi trasă la răspundere penală

Procuratura sect.Rîşcani, mun.Chişinău a expediat în instanța de judecată cauza penală în privința unei femei de 31 ani, care se învinuieşte în denunțarea falsă şi prezentarea declarațiilor mincinoase.

Potrivit procurorilor, în anul 2009, la Procuratura sect. Rîşcani şi la Comisariatul General de Poliție, femeia a depus cereri în care solicita tragerea la răspundere penală a unui cunoscut, invocînd că prin înşelăciune şi abuz de încredere acesta i-a însuşit automobilul de model „Dacia Logan", cauzîndu-i o daună materială în sumă de 8 mii euro.

Ulterior, fiind audiată în calitate de parte vătămată, femeia a prezentat declarații mincinoase pe acest caz.

În ambele cazuri femeia a fost preîntîmpinată de răspundere conform art.art.311 şi 312 Cod penal.

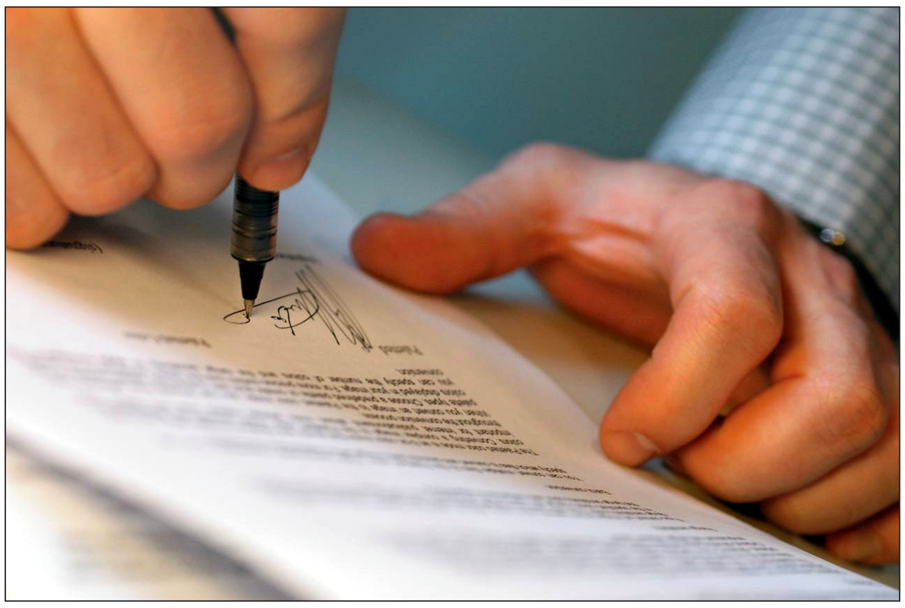
Dacă va fi recunoscută vinovată, ultima riscă pînă la 5 ani închisoare.

• La solicitarea cititorilor

Modificarea contractului individual de muncă

Contractul individual de muncă conform prevederilor Codului muncii în vigoare nu poate fi modificat decît printr-un acord suplimentar semnat de părţi, care se anexează la contract şi este parte integrantă a acestuia. Modificare a contractului individual de muncă se consideră orice schimbare sau completare ce se referă la:

a) durata contractului;
b) specificul muncii (condiţii grele, vătămătoare şi/sau periculoase, introducerea clauzelor specifice etc.);
c) cuantumul retribuirii muncii;
d) regimul de muncă şi de odihnă;
e) specialitatea, profesia, calificarea, funcţia;
f) caracterul înlesnirilor şi modul lor de acordare dacă acestea sînt prevăzute în contract.

Cu titlu de excepţie, modificarea unilaterală de către angajator a altor clauze ale contractului individual de muncă decît cele specificate este posibilă numai în cazurile şi în condiţiile prevăzute de Codul muncii.

Locul de muncă poate fi schimbat temporar de către angajator prin deplasarea în interes de serviciu sau detaşarea salariatului la alt loc de muncă în conformitate cu normele stabilite de Codul muncii. Pe durata deplasării în interes de serviciu sau a detaşării la alt loc de muncă, salariatul îşi menţine funcţia, salariul mediu şi alte drepturi prevăzute de contract colectiv şi de cel individual de muncă. Trimiterea salariatului în deplasare în interes de serviciu poate fi dispusă pentru o perioadă de cel mult 60 de zile calendaristice, în modul şi în condiţiile prevăzute de normele legale ale aceluiaşi cod.

Detaşarea poate fi dispusă numai cu acordul scris al salariatului pentru o perioadă de cel mult un an şi se efectuează în temeiul unui contract individual de muncă distinct pe durată determinată. În caz de necesitate, perioada detaşării poate fi prelungită, prin acordul părţilor, cu încă cel mult un an. Pentru unele categorii de salariaţi, detaşarea poate fi dispusă pe o durată mai mare decît un an. Salariatul detaşat are dreptul la compensarea cheltuielilor de transport şi a celor de cazare, precum şi la o indemnizaţie specială în conformitate cu legislaţia în vigoare, cu contractul colectiv şi/sau cu cel individual de muncă. Prin detaşare se poate modifica şi specificul muncii, dar numai cu acordul scris al salariatului.

Salarizarea, în caz de detaşare, se efectuează de unitatea la care va lucra salariatul. În cazul în care aceasta se află în imposibilitate de plată, obligaţia de retribuire a muncii prestate revine unităţii care a dispus detaşarea cu dreptul la acţiune de regres împotriva unităţii în care a fost detaşat salariatul. Dacă, la noul loc de muncă, condiţiile de salarizare sau timpul de odihnă diferă de cele de care beneficia salariatul la unitatea care a dispus detaşarea, salariatului i se aplică condiţiile mai favorabile. În cazul apariţiei unei situaţii privind atragerea la muncă suplimentară în condiţiile legale fără acordul salariatului, angajatorul poate schimba temporar, pe o perioadă de cel mult o lună, locul şi specificul muncii salariatului fără consimţămîntul acestuia şi fără operarea modificărilor respective în contractul individual de muncă.

Transferul salariatului la o altă muncă permanentă în cadrul aceleiaşi unităţi, cu modificarea contractului individual de muncă, precum şi angajarea prin transferare la o muncă permanentă la o altă unitate ori transferarea într-o altă localitate împreună cu unitatea, se permit numai cu acordul scris al părţilor. Salariatul care, conform certificatului medical, necesită acordarea unei munci mai uşoare urmează a fi transferat, cu consimţămîntul scris al acestuia, la o altă muncă, care nu-i este contraindicată. Dacă salariatul refuză acest transfer, contractul individual de muncă se desface în conformitate cu prevederile legale. În cazul în care un loc de muncă corespunzător lipseşte, contractul individual de muncă va fi desfăcut. În caz de transfer în condiţiile menţionate părţile vor opera modificările necesare în contractul individual de muncă, în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) emis de angajator care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură, în termen de 3 zile lucrătoare.

Nu se consideră transfer şi nu necesită consimţămîntul salariatului permutarea lui în cadrul aceleiaşi unităţi la un alt loc de muncă, în altă subdiviziune a unităţii situată în aceeaşi localitate, însărcinarea de a îndeplini lucrul la un alt mecanism ori agregat în limitele specialităţii, calificării sau funcţiei specificate în contractul individual de muncă. În caz de permutare, angajatorul emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre) care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură, în termen de 3 zile lucrătoare.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Cunosc o persoană care n-are venituri pentru întreţinere şi care ar fi bine să se alimenteze în cantine gratuite. Vreau să ştiu cine sînt beneficiarii unor asemenea cantine.

Mariana VRABIE, mun. Chişinău

Conform articolului 3 din Legea privind cantinele de ajutor social, de serviciile cantinelor de ajutor social beneficiază următoarele categorii de persoane socialmente vulnerabile ale căror venituri lunare pentru anul precedent constituie 1-2 pensii minime pentru limită de vîrstă:

a) persoanele care au atins vîrsta de pensionare (fără domiciliu, fără susţinători legali, fără venituri sau cu venituri mici);
b) invalizii;
c) copiii pînă la vîrsta de 18 ani (din familiile cu mulţi copii, din cele monoparentale şi din alte familii considerate socialmente vulnerabile în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială).

Listele persoanelor care beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social sînt întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială, în comun cu reprezentanţii organizaţiilor de veterani şi ai altor organizatii obşteşti, şi sînt aprobate de primării. Nu beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social persoanele cărora le sînt aplicabile reglementările legislaţiei privind protecţia socială şi reintegrarea profesională a şomerilor.

Am obţinut cîştig într-o cauză civilă însă n-am cerut executarea acestei hotărîrii. Respectiv vreau să ştiu dacă este vreun termen pentru executare sau trebuie să mă adresz din nou în judecată.

Victor FRATE, mun. Chişinău

Potrivit articolului 18 din Codul de executare, hotărîrea judecătorească poate fi prezentată spre executare în decurs de 3 ani de la rămînerea ei definitivă, dacă legea nu prevede altfel. Documentul executoriu privind urmărirea plăţilor periodice îşi menţine valabilitatea în cursul întregii perioade în care urmează să se facă plăţile. Termenul de trei ani se aplică fiecărei plăţi periodice în parte, iar curgerea lui începe din ziua scadenţei fiecărei plăţi. Hotărîrile judecătoreşti în contencios administrativ se prezintă spre executare în termen de 30 de zile de la data expirării termenului de executare stabilit de lege sau de instanţa de judecată. Hotărîrile cu privire la contravenţiile administrative se prezintă spre executare în termenele prevăzute de Codul contravenţional al Republicii Moldova, dacă legea nu prevede altfel.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(aprilie 2010, nr. 13(320)

Oportunităţi pentru tinerii din Moldova care vor să-şi lanseze afaceri

Un proiect orientat spre susţinerea tinerilor în iniţierea afacerilor a fost lansat la 13 aprilie de către reprezentanţa din Republica Moldova a celei mai mari organizaţii de tineret din lume – AIESEC, şi unul din partenerii de implementare a proiectului, ODIMM, în cadrul unei conferinţe de presă.

Proiectul ICO „Transformă-ţi ideea de afacere într-un mod de viaţă!" este la a treia ediţie şi este organizat de AIESEC împreună cu mediul de afaceri din Republica Moldova, România şi Ucraina.

În comparaţie cu celelalte ediţii, cînd au fost instruiţi în jur de 70 de tineri, 20% dintre care au iniţiat afaceri, de această dată se mizează pe 30 de tineri, studenţi ai ultimului an de facultate, masteranzi şi absolvenţi, a spus preşedintele de proiect, Tudor Tarlev. În cazul în care aceştia sînt inovativi, au o idee de afaceri, au dorinţă să-şi iniţieze propriul business, au potenţial înalt şi capacităţi de lider, vor avea posibilitatea să-şi atingă scopurile, participînd în cadrul proiectului ICO.

Potrivit lui Tudor Tarlev, proiectul cuprinde patru componente. Acestea se vor desfăşura începînd cu 26 aprilie şi pînă în luna septembrie. În prima etapă, timp de o lună vor fi organizate 12 training-uri, moderate de Top manageri din Moldova, România şi Ucraina. Cea de a doua componentă, numită Program de coaching, se va desfăşura în paralel cu prima componentă. Grupul va fi organizat în echipe de lucru, care vor avea cîte un trainer personal, experţi ce cunosc specificul mediului de afaceri din Moldova.

După primele două componente va avea loc o perioadă de pregătire a planului de afaceri. Viitorii oameni de afaceri vor avea posibilitatea să analizeze şi să aplice cunoştinţele acumulate. După această perioadă de pregătire va fi organizat concursul de investiţii ICO pentru participanţii la proiect. În calitate de membri ai comisiei de evaluare vor fi antrenaţi reprezentanţi ai companiilor de consultanţă, companiilor financiare şi investitorii străini.

Tudor Tarlev afirmă că, imediat după perioada de interviuri ICO, datele personale ale participanţilor vor fi introduse în baza internaţională de stagii AIESEC şi va începe procesul de selectare a companiilor din 100 de ţări ale lumii şi a proiectelor la care tinerii din Moldova ar putea face un stagiu de practică de antreprenoriat sau management pe o perioadă de 1-3 luni.

Data-limită de depunere a cererilor este 15 aprilie. Condiţiile de participare pot fi găsite pe site-ul oficial al proiectului – www.ico.md. Proiectul este adresat tinerilor care vor să-şi creeze un viitor în Republica Moldova.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Elena Covali”, pentru data de 22 aprilie 2010, ora 8.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Cvin-Com”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Lorena Impex” cu sediul în Chişinău, str. Iazului nr. 2/4, apt. 60, pentru data de 22 aprilie 2010, ora 13.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Cvin Com” mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Cariba Agro” cu sediul în Chişinău, str. Cernăuţi nr. 20, apt. (of.) 9, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 11.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Drancor” mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Provatas” cu sediul în Chişinău, str. Calea Ieşilor nr. 7, apt. (of.) 6, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Repost Com” mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Zavulan Elena” cu sediul în Chişinău, or. Codru, str. Prepeliţei nr. 22, pentru data de 24 mai 2010, ora 9.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Repost Com” mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Trade Avide”, pentru data de 29 aprilie 2010, ora 10.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Anruad”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului APLP-50/392, pentru data de 3 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea SA „Termocom”.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului APLP-50/95, pentru data de 3 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea SA „Termocom”.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Lavisa Flaga”, pentru data de 5 mai 2010, ora 9.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea ICS „Varda” SA privind încasarea sumei de 1505 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Pizza Pinochi” SRL, pentru data de 20 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rîul Vechi”.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Brumaru Albina şi Brumaru Vasile, pentru data de 28 aprilie 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă intentată de BC „Moldindconbank” SA privind evacuarea.

Judecător Garri Bivol

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Rezmeriţa Victor, pentru data de 3 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acţiunea cet. Rezmeriţa Virgina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător L. Brînză

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gurschi Elena şi Bahcivanji Zahar, pentru data de 21 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamaţi pe cauza civilă la acţiunea cet. Schiţco Ina privind recunoaşterea încetării dreptului de proprietate.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Lungu Violeta, pentru data de 26 aprilie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-706/2010, intentată de Lungu Ghenadie privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Jereghi Tamara, Jereghi Angela, Jereghi Viorica cu domiciliul în Chişinău, str. Rahmaninov nr.55, pentru data de 12 mai 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă la cererea înaintată de Pogor Nadejda, Danilova Oxana, Jereghi Victoria, Jereghi Rodica privind partajul averii succesorale.

Judecător L. Pruteanu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Şaripov Aidar, pentru data de 26 aprilie 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea ÎMGFL-21 privind încasarea datoriei.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Caraman Larisa, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea ÎMGFL-21 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Micu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău , în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Petraş Ion Dumitru, pentru data de 28 aprilie 2010, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea lui Saranciuc Victor privind încasarea prejudiciului material.

Judecător I. Timofei

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Şaşorin Alexandr, pentru data de 3 mai 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Şaşorin Larisa privind pierderea dreptului la spaţiul locativ.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Best Jobs” SRL, pentru data de 7 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea lui Duruc Sergiu privind restabilirea în serviciu şi repararea prejudiciului material.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Dorogan Octavian Vladimir, a.n. 16.02.1959 cu domiciliul în Chişinău, str. Florilor nr. 16/3, apt. 16, pentru data de 7 mai 2010, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acţiunea lui Dorogan Octavian către Serviciul Vamal al Ministerului Finanţelor Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului moral în legătură cu reţinerea carnetului de muncă.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rogoja Alexandru, pentru data de 12 mai 2010, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă înaintată de SAR „Donaris Group” SA către SA „ASITO” privind încasarea sumei.

Judecător Iurie Potînga

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Garbuzov Vadim, pentru data de 20 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la acţiunea lui Olişevschi Valerii către Budei Igor, Garbuzov Vadim, Ciudin Petru privind încasarea prejudiciului material.

Judecător V. Negru

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ţurcan Ghenadie, a.n. 12.03.1969 cu domiciliul în Chişinău, str. Aleco Russo nr. 59/4, apt. 221, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Vrăjitor Valentina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ion Bulhac

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Jidraş Serafim, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Secrii Andrei, pentru data de 4 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Puţuntica Valentin Mihail, a.n. 1964, cu domiciliul în satul Toxobeni, Făleşti, pentru data de 18 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea cet. Pitu Iraida privind încasarea pensiei de întreţinere.

Judecător Valentin Trişnevschi

***

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art. 108 şi art. 103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lor Cazanji Gheorghe Gheorghi, născut la 20.05.1990, şi Cazanji Tatiana Victor, născută la 20.02.1955 în calitate de pîrîţi şi a cet-lui Cazanji Gheorghi Dmitri, născut la 16.06.1943 în calitate de intervenient accesoriu, toţi cu domiciliul în Cahul, str. 31 August 1989 nr. 4a, apt.1,pentru data de 3 iunie 2010, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) pe cauza civilă cu nr. 2-596/2010 la cererea SA „Moldindconbank” privind realizarea dreptului la gaj. Pîrîţilor şi intervenientului li se propune să prezinte probele de care dispun referitor la pricină şi referinţă. În caz de neprezentare a unor astfel de probe şi de neprezentare a lor în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa lor.

Judecător Vitalie Movilă

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Unagro Grup”, pentru data de 20 aprilie 2010, ora 10.50, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de IS „Centrul de pregătire a specialiştilor pentru Armata Naţională”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ICS „Hazar Service” SRL, pentru data de 29 aprilie 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de IS „Centrul de pregătire a specialiştilor pentru Armata Naţională” privind încasarea sumei de 899 444,76 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Elastina-Com” SRL, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea SA „Reclamservice”.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Prograficom” cu sediul în Chişinău, str. N. Costin nr. 59, apt. (of.) 38, pentru data de 10 mai 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „Reclamservice”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎCS „Hazar Service” SRL cu sediul în Chişinău, str. Uzinelor nr. 2, apt. (of.) 410, pentru data de 29 aprilie 2010, ora 9.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Luciber-Com”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Erje Mehmet Safi, pentru data de 24 mai 2010, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acţiunea cet. Ignat Elena privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Babîră Viorel, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chişinău, or. Codru, str. Sitarului nr. 15/3, pentru data de 13 mai 2010, ora 8.50, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „MOLDASIG” SRL privind încasarea prejudiciului.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Getex Lux” cu sediul în Chişinău, str. Gagarin nr. 5, apt. (of.) 2 (12), pentru data de 4 mai 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Tetris PLN” mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Nartea Anatolie, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pahopol Valentina, pentru data de 27 aprilie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în legătură cu examinarea cauzei civile la cererea cet. Raeţcaia Irina.

Judecător Constantin Urîtu

Aniversări

Vasile Macrinici, judecător Rezina – 60 de ani

Mult stimate domnule Vasile Macrinici,

În această zi marcantă pentru dumneavoastră vă aducem alese cuvinte de admirație și recunoștință, sincere felicitări, urări de bine și sănătate.

Avansarea prin muncă, efort și elan pe treptele ierarhice juridice poartă amprentele unei ireproșabile personalități, care cu siguranță poate fi considerată un model de profesionalism, inteligență, verticalitate, probitate pentru noile generații de juriști.

Cu prilejul acestei deosebite aniversări, vă dorim viață îndelungată, plină de realizări și bucurii, cît mai multe clipe de înălțare și satisfacție sufletească.

La mulți ani!

* * *

Dumitru Mîrzenco, judecător Strășeni – 55 de ani

Mult stimate domnule Dumitru Mîrzenco,

Primăvara din acest an este pentru dumneavoastră mai specială ca oricînd, pentru că vă aduce în dar frumoasa sărbătoare a sufletului – cea de-a 55-a aniversare.

Vă apreciem pentru că ați ales să slujiți cu credință legea și să apărați demnitatea umană, fapt ce vă conferă alura de om destoinic al acestui neam.

Pentru tot ceea ce reprezentați vă dorim să aveți parte de multă sănătate, căldură sufletească, bunăstare, fericire și împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulți ani!

* * *

Nicolae Craiu, judecător CA Economică – 45 de ani

Mult stimate domnule Nicolae Craiu,

Vă adresăm cele mai sincere felicitări cu ocazia frumoasei aniversări de 45 de ani. Cu certitudine putem afirma că sînteți un Om deosebit, jurist profesionist ce contribuie direct la edificarea statului de drept, deoarece perseverența, inteligența, modestia sînt doar cîteva dintre acele valori umane care vă înnobilează personalitatea.

Vă dorim multă sănătate, să aveți parte și în continuare de cele mai frumoase clipe petrecute alături de cei dragi, satisfacție sufletească deplină, performanțe inedite și noi realizări remarcabile.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Sergiu Brînza**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, șeful Catedrei de Drept penal din cadrul Facultății de Drept a USM; **Ion Crețu**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Ion Căpățînă**, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Lilian Velișco**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Alexandru Munteanu**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Viorica Mihaila**, judecător Botanica; **Daria Șușchevici**, judecător Centru; **Parascovia Terzi**, judecător CA Comrat; **Anastasia Pascari**, judecător CSJ; **Constantin Crețu,** judecător Ialoveni; **Dumitru Gherasim**, judecător Bălți; **Gheorghe Muntean**, judecător JE Circumscripție; **Igor Mînăscurtă**, judecător Ciocana; **Oleg Cojocari**, judecător Criuleni; **Tudor Gologan**, judecător Ungheni; **Alexandru Parfeni**, judecător Ungheni; **Iurie Iordan**, judecător CA Chișinău; **Vicotr Tighineanu**, președintele judecătoriei Florești; **Iurie Cotruța**, vicepreședintele judecătoriei Botanica; **Sergiu Ceban**, judecător Florești; **Vasile Nogai,** judecător Glodeni; **Ana Bîzdîga**, specialist coordonator Procuratura Orhei; **Angela Motuzoc,** procuror, Secția Investigații generale; **Livia Donos**, procuror Soroca; **Olga Gaugaș**, procuror Rîșcani; **Nina Doschinescu**, specialist principal, Procuratura Ocnița; **Ecaterina Burlacu,** procuror Rîșcani mun.Chișinău; **Cristalina Bucșanu**, specialist Secția generală; **Aliona Vdovîi**, procuror Centru; **Tatiana Vrâncean,** specialist Procuratura Ștefan Vodă; **Violeta Denis**, procuror Buiucani; **Irina Moscalciuc**, procuror Rîșcani mun. Chișinău; **Nicolae Chitoroagă**, procuror, șef Direcție conducere a urmăririi penale; **Alexandru Godorog**, procuror militar Procuratura militară Bălți; **Vitalie Crigan**, procuror Sîngerei; **Vitalii Cebotari**, procuror Soroca; **Ion Dadu**, procuror Secția prevenire și combatere a traficului de ființe umane; **Ianoș Tulbure**, procuror Nisporeni; **Ion Goncearuc**, procuror Criuleni; **Eugen Manolachi**, procuror militar, adjunct Procuratura militară Chișinău; **Alexandru Gordilă**, procuror Bălți; **Igor Grosu**, procuror Soroca; **Sergiu Jumbei**, procuror Orhei; **Dumitru Graur**, procuror, șef Serviciu reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem strădiunța, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile pe nobilul tărîm al justiției.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregească pe deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipa *Dreptul* și *Revista națională de drept*

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Tutunul dăunează grav tenului!

Fumatul este un factor care provoacă îmbătrînirea pielii înainte de vreme. S-a demonstrat că tenul fumătorilor îmbătrînește de pînă la patru ori mai repede decît al nefumătorilor. De vină sînt radicalii liberi pe care îi generează fumul de țigară.

Efecte nocive

Fumezi. Consecința: mai multe riduri. Numărul mare de riduri este atribuit intoxicației cu nicotină. Aceasta atacă fibrele elastice ale dermei, care dau acesteia suplețe. Alte urmări ale fumatului: subțierea epidermei obrazului, scleroza lentă a vaselor sangvine, reducerea sau atrofierea glandelor sebacee și sudoripare. La toate acestea se adaugă aspectul neplăcut al pielii: pielea fumătorilor devine uscată, deshidratată, fără strălucire, colorată spre gălbui sau brun cenușiu.

Sfaturi pentru o îngrijire profesionistă

Îngrijirea tenului fumătoarelor trebuie să fie mai profundă și mai profesionistă față de îngrijirea tenului unei nefumătoare. Ce e de făcut? În primul rînd, Viviana Iordache, medic specialist dermatolog la Centrul Medical Miko Med, recomandă utilizarea cremelor care au în componența lor vitamina C, deoarece fumatul îți reduce considerabil din cantitatea acestei vitamine. Vitamina C repară țesutul conjunctiv și protejează mai bine epiderma.

De asemenea, fumătoarele vor constata apariția ridurilor în zona gurii și subțierea în timp a buzelor. De aceea, specialistul nostru recomandă pentru această zonă aplicarea unei creme care stimulează producerea de colagen și care oferă o hidratare puternică.

Tenul unei femei care fumează devine tern, obosit și cu riduri. Prin urmare, prin machiaj se urmărește mascarea acestora. Înainte de a se machia, o fumătoare trebuie în mod obligatoriu să aplice o cremă hidratantă. Aceasta trebuie să fie însoțită neapărat de o bază de machiaj care ajută la luminarea tenului.

„Femeile care fumează au cearcănele mult mai evidențiate decît în cazul unei persoane care nu fumează. Le sfătuiesc să folosească un anticearcăn puțin mai deschis decît nuanța pielii lor, pentru a-și deschide la culoare zona respectivă. Anticearcănul trebuie întins bine pînă intră în componența pielii, fără a fi lăsat să se adune", menționează dr Viviana Iordache.

Meridian juridic

S-au deghizat în oi ca să scape de poliție

Doi pușcăriași care au evadat de la o închisoare din Argentina au păcălit cei 300 de polițiști aflați pe urmele lor deghizîndu-se în oi.

Maximiliano Pereyra, în vîrstă de 25 de ani, și Ariel Diaz, de 28, au furat pieile de oaie de la o fermă aflată în apropierea închisorii de unde au evadat în urmă cu cîteva zile. Cei doi s-au amestecat cu oile dintr-o turmă de pe cîmp, reușind să le scape celor 300 de de polițiști care îi căutau.

„Purtau haine gri dar aveau piei întregi peste, cu tot cu cap, trase pe spate. E aproape imposibil să-i observi între atîtea oi", a povestit un angajat la ferma unde s-au ascuns pușcăriașii.

Potrivit „The Sun", acestia purtau haine gri, iar pe deasupra avea piei întregi, inclusiv pe cap, fiind aproape imposibil de distins printre oi. scrie The Sun.

Caleidoscop

Record: A pronunțat 335 de cuvinte într-un minut

Un prezentator de televiziune din Italia, Paolo Bonolis, a reușit să pronunțe 335 de cuvinte în doar 60 de secunde. Acest record l-a înscris în Cartea recordurilor Guiness.

Potrivit ziarului „L'Unione Sarda", la 11 aprilie, Bonolis a intrat în Cartea Recordurilor după ce a rostit 332 de cuvinte în 60 de secunde. Trei cuvinte au fost anulate de juriu din cauza pronunției. Recordul său a fost omologat de doi judecători care i-au controlat dicția și de un altul care l-a cronometrat.

Paolo Bonolis, bunicii căruia provin din România, l-a bătut pe predecesorul său, care a reușit într-un minut să rostească doar 82 de cuvinte.

Divorț din cauza plăcintelor

Un rus s-a despărțit de soție, după un mariaj de 18 ani, întrucît a descoperit că aceasta îl hrănise cu plăcintă de dovleac și nu de dovlecei, așa cum insistase el. Ivan Dimitrov, 47 de ani, a fost devastat cînd a aflat că plăcintele pe care le mîncase în ultimele luni erau făcute din dovleac. El a divorțat de soția sa, Irena.

Medicii cer schimbarea formei hot-dog-ului

Un grup de medici pediatri americani cer să se schimbe forma hot-dog-ului, pe motiv că forma alungită duce la accidente, cum ar fi asfixierea, mai ales în cazul copiilor, informează theglobeandmail.com.

Medicii sînt de părere că produsul de formă cilindrică crește riscul de asfixiere în rîndul micuților. Cifrele arată că 17% dintre cazurile de asfixiere la copiii sub 10 ani se produc din cauza hot-dog-ului.

„Dacă vreți să creați un tampon perfect pentru căile respiratorii ale unui copil, acela este hot-dog-ul", a spus Gary Smith, profesor de pediatrie de la Universitatea de Medicină din Ohio. Medicii cer aceeași schimbare și în ceea ce privește forma acadelelor, o altă cauză a asfixierii la copii.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriștilor din Moldova
Redactor-șef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției: MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 648